

Angleški načrti ob Črnem morju - Naziji obdolžujejo Z. D.

Glavne zaloge olja bo Nemčija dobivala iz Rusije. — Anglija in Francija si nameravata izposlovati od Turčije prehod za svoje bojne ladje skozi Dardanele, da v Črnem morju upostavita blokado.

Bukaresta, Rumunija.

Evropska pozornost se je te dni ponovno osredotočila na jugovzhodno Evropo in trditve, da se bo splošni izid vojne odločil v teh krajih, so zadobile novo verjetnost. Poročila, ki pa niso uradno potrjena, govore namreč, da imate Anglija in Francija velike načrte za aktivni udarec na Nemčijo, na njenem najbolj občutljivem mestu, namreč na virih, od koder dobiva petroleje.

Skoraj ves petrolej, kar ga je Nemčija potrebovala v dosedanjih mirni fazi vojne, je dobivala iz Rumunije. Ako pa bodo bojne aktivnosti postale živahnije, kar se z nastopom pomladi s skorajšnjo gotovostjo pričakuje, ne bo nazijem zadostovalo rumunsko olje, zlasti še, ker je rumunska vlada kolikor toliko pod vplivom zapadnih držav in zna Nemčiji delati oviro, in zato se je nemška vlada obrnila na Rusijo za zaloge, ki čemur je ta tudi pristala. Rusija ima ob svoji južni meji, v Baku provinci, bogata petrolejska ležišča in ta so bila stavljena Nemčiji na razpolago. Tukaj je točka, kjer nameravate Anglija in Francija nastopiti, kakor trdijo poročila.

Ker ima Rusija slabe železniške zveze ob obrežju Črnega morja in bi prevoz petroleja tem potem bil prepočasen, se ima večina petroleja, namenjenega za Nemčijo, prepeljati z ladjami iz pristanišča Batumi preko Črnega morja v Rumunijo in od tam, deloma po železnici, deloma po Donavi, v Nemčijo. Kakoršen je položaj zdaj, bi anglo-francoska blokada teh prevozov ne mogla ovirati, ker ti dve državi nimata nikakih bojnih ladij v Črnem morju. Znale pa so si, kot se glase govornice, izposlovati od Turčije tudi to možnost, kar bi se zgodilo na ta način, da Turčija dopusti svojim ladjam obeh držav prehod skozi Dardanele iz Sredozemskega v Črno morje.

Turčija je mednarodno priznana kot nekaka čuvarica nad Dardanelami in v letu 1936 so evropske države, med njimi tudi Turčija sama, sklenile sporazum, kateri je določil, da morajo ostati Dardanele zaprte za vse bojujoče se države v slučaju vojne. Edino direktno naročilo Lige narodov bi moglo dati nasprotno dovoljenje. Ako bi torej Turčija dovolila anglo-francoskim ladjam prehod skozi to ožino, bi direktno kršila omenjeno pogodbo.

Te direktne kršitve pa se namerava izogniti na ta način, da bo dopustila, da jo Anglija in Francija "nasilno primorata" k otvoritvi ožine. Ti dve državi bi napravili navidezni napad na njo in Turčija, pod pretvezo, da ni dovolj močna za odpor, bi jima ugodila. Vse to bi bila seveda

USTVARILI 'NOVO KITAJSKO'

Nova vlada v Nankingu pod pokroviteljstvom Japonke.

Nanking, Kitajska. — V tukajšnjem mestu je bila zadnja sobota ustanovljena nova vlada, kateri predseduje Wang Cing-Wei. Japonci so proglasili to vlado kot pravo zastopnico Kitajske, v resnici pa je le lutka v japonskih rokah in ima podobno neodvisnost kakor vlada v Mandžukuo. Ta nova vlada ima pod seboj vse kitajske pokrajine, ki so jih do zdaj Japonci zasedli. Njen načelnik, Wang, je bil svoječasno min. predsednik prave kitajske vlade, a se je pozneje tako udinjal Japoncem, da ga ti smatrajo zdaj kot popolnoma zanesljivega svojega moža.

ANGLIJA ZNOVA VZNEVOLJILA SOVJETE

London, Anglija. — Odnosaji med sovjetsko Rusijo in Anglijo so koncem tedna zadobili nov udarec po koraku, ki ga je podvzela Anglija in katerega smatrajo sovjeti kot direktno izzivalen čin. Kakor je bilo že poročano, je angleška vojna mornarica na Daljnem Vzhodu zajela dve ruski tovorni ladji, ki ste vozili razno blago iz Amerike v rusko pristanišče Vladivostok. Angliji so opravičevali ta čin s trditvijo, da to blago ni namenjeno za Rusijo, marveč za Nemčijo. Pričakovalo se je, da bodo na ponovne ruske proteste, Angliji izpustili ti ladji. Nasprotno pa so napravili korak, iz katerega se razvidi, da ni izgleda, da bi bili ladji vrnjeni njeni lastnici, Rusiji. Zadnji petek so ju namreč Angliji oddali francoskim oblastem, češ, da imajo te bolj organiziran blokadni sistem na Vzhodu, in to je Rusijo spravilo v nemalo nevoljo.

ANGLEŠKI DENAR ZNATNO PADEL

New York, N. Y. — Angleška denarna enota, funt sterlingov, je te dni doživela v svoji vrednosti znaten padec na borzi. Tako je bila zadnji petek vredna le \$3.53, dočim se je začetkom marca plačevalo za njo še okrog \$3.93. Kanadski dolar se je omejen dan računal na nekaj manj kot 82 centov.

očitna hinavčina in ta bi dosegla svoj višek v tem, da bi Turčija pozneje vložila "protest" proti napadu zapadnih držav v Ligi narodov. S takim trikom in s pomočjo svoje zaveznice, Turčije, bi bilo Angliji in Franciji omogočeno izvajanje blokade tudi na Črnem morju.

GRADITEV HIŠ POSPEŠIJO

Delavske organizacije skušajo znižati plače.

Washington, D. C. — Vodstvo Ameriške del. federacije je te dni sestavilo načrt, po katerem bi se pospeševala graditev manjših stanovanjskih hiš širom cele Unije. Poročnost je obrnjena v tem oziru zlasti na večja mesta, kakor Washington, New York, Chicago, itd. V bistvu je program ta, da se delavske plače v gradbeni industriji znižajo za graditev novih hiš, in sicer od sedanjih 11 do 14 dolarjev na dan na \$9, dočim bi pri graditvah industrijskih poslopij ostale plače neizmenjene. Enako akcijo je podvzela že prej tudi druga delavska organizacija, namreč CIO.

VIHAR DIVJAL NA JUGU

Pierre, Part. La. — Tukajšnja vas, v kateri prebivajo po večini ribiči, je bila zadnji petek prizadeta od silovitega orkana, ki so mu sledile še plohe in, ki je povzročil pravo razdejanje. Uničenih je bilo trideset hiš in neka velika katoliška cerkev, pri čemer so prišle ob življenje, kolikor se je moglo ugotoviti ob prvem pregledu, štiri osebe, ranjenih pa je bilo 35. Srečno naključje je hotelo, da vihar je prizadel solskega poslopja, v katerem je bilo ob tistem času okrog 300 otrok.

DELAVCI LAHKO TOŽIJO ZA PLAČE

Philadelphia, Pa. — Federalno sodišče je zadnji petek odločilo, da ima delavec pravico, tožiti svojega delodajalca za vsako prikrajšanje na plači, ki mu gre po določbah zakona o mezdah in urah. Povrh sme delavec dobiti celo vpogled v delodajalčeve knjige, da ugotovi, koliko se mu je prikrajšalo. Vendar pa se sme ta pregled nanašati le na njegove lastne plače in ne na plače drugih uslužbencev.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

DVE KNJIGI NA "IN-DEKSU"

Vatikan. — Sveta stolica je postavila na "indeks," namreč na seznam takih knjig, ki jih katolikom in dovoljeno citati, zadnje dni dve knjigi, katere je spisal neki Edmund Fleg. Prva knjiga ima naslov "The Boy Prophet," druga pa "Jesus Related by the Wandering Jew."

PO KAT. SVETU

Rim, Italija. — Od profesorjev, ki so poučevali sedanjega papeža Pija, je živ samo še Antonio Novati, kateri je poučeval sv. očeta mineralogijo in biologijo v Collegio Romano, in sicer v letih 1885 do 1894.

Washington, D. C. — Število dijaštva na katoliških višjih solah v Zd. državah se je v letu 1938 dvignilo za 12 odstotkov nad številom v letu 1936. Istočasno se je ugotovilo, da je moških slušateljev dvakrat več kakor ženskih.

Berlin, Nemčija. — Neki nazijski mladinski list se je te dni znesel nad vatikanskim glasilom "Osservatore Romano," in ga obdolžil, da sodeluje s "številnimi francoskimi in angleškimi agenti, ki vodijo kampanjo pod plaščem italijanskega nevmešavanja."

Washington, D. C. — Tukajšnja prestolnica Zd. držav je postala te dni tudi prestolnica nove katoliške nadškofije, ki se je ustanovila po odločitvi Vatikana. Prvi nadškof, M. J. Curley, je bil ustoličen zadnji teden.

PLAČEVANJE BREZPOSEL-NOSTNE PODPORE

Chicago, Ill. — Od lanskega 1. julija naprej, ko se je pričela izplačevati brezposelnostna podpora, so delavci v Illinoisu dobili do zdaj te podpore skupno okrog 28 milijonov dolarjev. Do zadnjega petka so se plačila določala na podlagi tega, koliko je delavec zaslužil v 1938, od tega dne naprej pa se računa po zaslužku v 1939.

Ne odlašaj na jutri, ali pa "hom ze enkrat," še danes stopi h sosedu in ga nagovori, da si naroči "Am. Slovenca."

RAZBURKAN KONGRES

Kongres utedne preiskati nazijske trditve, da so dale Zd. države povod za sedanjo vojno.

Washington, D. C. — Na zahtevo raznih članov kongresa se utedne podvzeti natančna preiskava o tem, koliko je resnice na senzacionalnih odkritjih nemške vlade, katere je ta objavila koncem zadnjega tedna. V tej objavi se namreč direktno obdolžuje vlada Zd. držav, da je potem raznih evropskih poslanikov dala povod za izbruh sedanje vojne.

Nazijska vlada trdi, da so se v uradih bivše poljske vlade v Varšavi našli uradni dokumenti, kateri dokazujejo, da sta poslanka Bullitt v Parizu in Kennedy v Londonu podala izjave pred začetkom vojne, iz katerih se je lahko sklepalo, da bodo Zd. države stopile v vojno, ko pride ta dobro v tek, seveda na strani Anglije in Francije.

Dočim tukajšnji vladni krogi, med njimi predsednik Roosevelt sam, trdijo, da niso nazijska odkritja nič drugega kakor propaganda, vendar se je v kongresu pojavila znatna razburkanost in zadeva se bo najbrž temeljito preiskala. Aferi pa nameravajo naziji priliti novega olja, kajti objavili so, da bodo dali na dan še druge, veliko bolj obteževalne dokaze.

TAKSI VOZNIK IMEL DOBER NOS

Chicago, Ill. — V taksi, ki ga vozi 32 letni Th. Murphy, je zadnji petek stopil kot potnik neki možki. Vozniku pa se je zdela ta osebnost sumljiva in si jo je natančneje ogledal. Pri tem je ugotovil, da možak sliči opisu bandita, kateri je izvršil rop že na več drugih taksijih. V tej sumnji je potegnil potnika iz avtomobila ter ga držal toliko časa, dokler ni prispela policija. Pri preiskavi se je dognalo, da je imel voznik prav: Navidezni potnik je bil res poznan kot ropar in so tudi revolver našli pri njem.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

Iz Jugoslavije

Zgled izredne življenjske sile je Milica Pretnerjeva v Trzinu na Gorenjskem, ki slepa poučuje mladino v glasbeni stroki. — Zanimiva razprava pred mariborskim sodiščem. — Smrtna kosa. — Razno.

Slepa učiteljica

Trzin, na Gorenjskem, 29. febr. — Nesrečen slučaj je hotel, da je trziška Milica v zgodnji mladosti zgubila najdražje, kar ima človek: vid svojih oči. Ni obupala; hodila je z vrstnicami dalje v osnovno šolo, kasneje pa je odšla v zavod za slepe v Zemun, kjer je šolo dokončala. Oborožena s pisavo za slepe je vstopila v trziško meščansko šolo, katero je dokončala menda z odličnim uspehom kakor njene zdrave tovarišice. Edino risanje je bila, oproščena; redno pisavo pa ji je nadomestil pisalni stroj, ki ga mojstrsko obvlada. Že prav zgodaj je kazala veliko nagnjenje do klavirja in petja. Glasbe se je začela učiti v zavodu za slepe v Zemun, v Trzinu pa se je učila pri ravnatelju Lajovicu. Po končani meščanski šoli je šla še nazaj v Zemun, kjer se je posvetila samemu glasbi in kjer je napravila tudi predpisane izpite. Sedaj se je vrnila v Trzin, kjer poučuje klavir in petje za glasbo nadarjeno trziško dečo.

Sleparil je

Maribor, 1. marca. — Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je obravnavala danes zanimiva društveno-športna zadeva iz Studencev pri Mariboru. Obtožen je 42 letni ključničar Franc Blažič zaradi prestopka prevare. Obtoženi je bil leta 1937 in 1938 blagajnik športnega kluba Studenci. Klub je nameraval napraviti otroško igrišče ter je v ta namen zbiral prostovoljne prispevke. Izdal je tri nabiralne pole, ki so vse tri prišle v arhiv kluba, kjer se še danes nahajajo. Blažič pa si je za ma jih pa prodal in si kupil obe napravil še posebno polo, za izkupiček drugih življenjskih potrebščin.

Smrtno se ponesrečil

Livar Jože Kos iz Mute je peljal na sankah drva v Zgornje Mute na Spodnjo. Ker je bila cesta vsa ledena je izgubil oblast nad sankami, ki so treščile v obcestno ograjo. Kos je dobil pri tem hude poškodbe, katerim je kmalu podlegel.

Usoden skok iz avta

V Majdanpeku v moravski banovini, je zadela težka nesreča 41 letnega pomočnika gozdarskega upravnika Mirka Kosi iz Goriče pri Veliki Pirci na Štajerskem. Ko se je peljal z avtom je nesrečno prav neprevidno skočil med vožnjo iz avtomobila in dobil težke notranje in zunanje poškodbe ter so ga odpeljali v celjsko bolnico.

Lovski rekord

Lovski rekord je baje postavil lovec iz Kosovske Mitrovice Muharem Sadiković, ki je v enem mesecu ustrelil 11 volkov, 80 jerebic in gosi, 31 zajcev, dve lisici in tri divje svinje. Pri tem je seveda, posebno pri lovu na volkove, doživel marsikatero hudo uro.

Smrtna kosa

V brežiški bolnici je umrl Filip Sinkovec, občinski tajnik pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. — V Ljubljani je umrl Dr. Emil Stare, odvetnik, rojen v Dolu pri Domžalah, star 61 let. — V Rušah je na posledicah možganske kapi umrl delavec v ruski tvornici Anton Potež, star 51 let. — V Ljubljani je umrl Ivan Magister, star 85 let.

Velik požar

V St. Petru v Savinjski dolini je ogenj uničil veliko župnijsko gospodarsko poslopje. Zgorelo je vse seno, slama, precej žita in mnogo gospodarskih potrebščin. Posrečilo se je rešiti iz hlevov le živino in nekoliko žita. Škoda je velika.

Nove orgle

V Turnišču so pred kratkim blagoslovili nove cerkvene orgle, katere je napravil orglarški mojster Jenko iz St. Vida nad Ljubljano in stanejo 105.000 dinarjev. Ljudstvo je bilo silno veselo tega dogodka, saj ni bilo v cerkvi orgel celih 26 let.

Lačen je bil

Pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah so prijeli nekega 33 letnega Martina, ker je sosedom kradel kokoši. Priznal je da je res kradel, a zato ker je bil lačen. Kokoši je deloma spekel in sam pojedel, deloma jih pa prodal in si kupil nekaj drugih življenjskih potrebščin.

Smrtno se ponesrečil

Livar Jože Kos iz Mute je peljal na sankah drva v Zgornje Mute na Spodnjo. Ker je bila cesta vsa ledena je izgubil oblast nad sankami, ki so treščile v obcestno ograjo. Kos je dobil pri tem hude poškodbe, katerim je kmalu podlegel.

Usoden skok iz avta

V Majdanpeku v moravski banovini, je zadela težka nesreča 41 letnega pomočnika gozdarskega upravnika Mirka Kosi iz Goriče pri Veliki Pirci na Štajerskem. Ko se je peljal z avtom je nesrečno prav neprevidno skočil med vožnjo iz avtomobila in dobil težke notranje in zunanje poškodbe ter so ga odpeljali v celjsko bolnico.

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsake naselbine.

Kanadska vlada je nemške državljane spravila v posebna taborišča, kjer so pod nadzorstvom in, kjer morajo opravljati razna dela. Slika kaže eno takih skupin v taborišču blizu Petawana, Ont.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkom in dnevom po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Francozi proti komunizmu

Zelo zanimiva in značilna je borba proti komunizmu, ki jo je ob odobravanju vsega rodoljubnega ljudstva začel sedanji francoski režim. Pomeni namreč borbo zoper notranjega sovražnika, ki je 20 let slab in razdiral narodne sile Francije, pri čemer je užival ne samo popolno svobodo v smislu francoske ustave, ampak tudi vso podporo režimov, ki so bili vsi po svojih najbolj vplivnih političnih osebah v oblasti framasonstva. Danes so prav ti ljudje bili prisiljeni, da napovedo komunizmu boj do uničenja, ker bi bilo pač več kot nesmiselno, ako bi sinovi francoskega ljudstva morali prelivati kri v borbi na zapadni fronti za idejo, proti kateri stoji danes oborožena vsa Sovjetija kot sovražnik zapadne demokracije, medtem ko bi v notranji politiki Francije zavezniki boljševizma, udinjani Stalinu, imeli proste roke za svoje protinarodno delovanje. Zato vidimo, kako danes Daladierov notranji minister g. Albert Sarraut, ki je svoj čas kot notranji minister v dveh vladah ljudske fronte dajal boljševikom polnega razmaha in je bil eden najbolj navdušenih zagovornikov in podpornikov rdečega režima v Španiji, danes v francoski zbornici izjavlja, da ne bo "opustil prav ničesar, da se iztrebi boljševiška kuga, ki se je razpasla po vseh kotih domovine." Kdor je poklical v deželo duhove razdejanja, jih je sedaj primoran izganjati...

Svoj čas so francoski svobodomiselnici, ki jih vodi framazonska loža — tudi Sarraut je njen odlični član — napadali kot nazadnjake vse, ki so zahtevali borbo zoper komunizem v imenu francoske krščanske in narodne kulture, čije simbol je sveta Ivana d'Arc, in prav Sarraut in njegovi prijatelji so bili, ki so v nasprotju s svobodomiselnimi tradicijo Francije plenili desničarske liste in razpuščali njihove stranke, da se ne bi ustvarila protikomunistična fronta. Vsi pravi francoski rodoljubi, četudi niso imeli nobene zveze z avtoritarnimi ideologijami in režimi, so bili proglašeni kot fašisti, kadar so apelirali na nacionalna čustva Francije, da bi se izkoreninilo zlo mednarodnega boljševizma, ki je imel v Franciji svojo glavno ekspozituro za razkristjanjenje in raznarodnje ter revolucioniranje Evrope v smislu sovjetskega brezboštva. Danes se je ta slika popolnoma izpremenila.

Danes izjavlja na primer znani g. Frossard, ki ima veliko vlogo v francoskem marksističnem strokovnem pokretu, v katerem je z drugimi vred stal na čelu skrajnega krila, v svojem listu "La Justice": "Danes pred 21 leti, ko je bilo konec vojne, sem mislil, da boljševiška revolucija pomeni novo dobo in da bo po svojih geslih in navdušenju osvobodila človeštvo. Jaz se lahko opravičujem samo s tem, da sem bil takrat star šele 25 let. Počasi sem uvidel, da boljševizem s svojim razvrednotenjem vseh moralnih vrednot zaslužuje narode, katerim je obljubil, da jih bo osvobodil. Njegova tiranija je najhujša od vseh, ker je pripravljena za svoje brezčloveške ideje in cilje prelivati potoke krvi in jih je tudi v resnici prelila. Ruska revolucija je v enem četrtsotletju stala človeštvo več krvi, kakor najbolj krvava vojska." O Frossardu pravijo, da bo dobil v sedanji borbi proti komunizmu važno nalogo v vladi.

Tako so se vladni krogi in intelektualci pridružili čustvovanju in volji vsega še nepokvarjenega francoskega naroda, ki je instinktivno začutil nevarnost boljševizma, ki je nasprotoval vsej kulturni tradiciji Francije in njenim velikim idealom prave svobode in bratstva ter vzajemnosti narodov. Po krivdi framasonskih režimov pa se je komunizem bil precej zari v gotove plasti in ubežni poslanci Duclos, Thorez in Marty se nahajajo danes na mejah Francije, od koder skušajo organizirati ilegalno komunistično propagando v domovini, kjer se pod nedolžnimi videzi še vedno skriva dosti komunističnih agentov. Francoski narod bo komunistični strup iz sebe gotovo izločil, ni pa brez zanimivosti, da ga morajo prvi preklinjati oni, ki so mu svoj čas kumovali in ga negovali.

Angleži, ki so doslej trosili na nemško ozemlje le plake, so začeli zadnje dni trositi tudi bombe. Bombardiranje vojaške baze na Syltu kaže, da so se Angleži le zavledli, da Nemci na papirnate bombe nič ne dajo in da bo

treba dosti jekla, če hočejo, da bodo Nemci premagani.

Stari politični triki, s katerimi je igrala skozi stoletja angleška diplomacija, da je znala vedno igrati šah na evropski celine z malimi narodi, da so ti tako prelivali kri za njene interese, se zadnje čase ne obnesejo več. Vse zgleda, da stari John Bull bo moral sam zavijati rokave in se pomeriti z nemškim Adolfom in pokazati, če je stari John še zakaj drugega, ne pa samo za frak in cilinder!

Tone Trbovec, urednik "Nove Dobe" je poznan kot zmeren in jako prizanesljiv človek. Le kadar ga kdo vščipne se obrne in odgovori le kje na koncu svoje znane kolone med vrsticami, tako da razume le tisti, ki Toneta razume v takih slučajih. Pač vsak po svoje, kakor pravi. Urednik "Prosvete", ki je te dni čisto po nepotrebnem utaknil svoj nos tudi v občevalno poslovanje JSKJ. in začel po svoji srakopirski navadi kavsati predsednika, tajnika in urednika in bi rad diktiral kakor razvidno tudi JSKJ. kako in po katerih potih naj bi morala hoditi JSKJ., je dobil v Trboveči koloni "Vsak po svoje" prav primeren in zaslužen odgovor. V odstavku kjer opisuje, kako je v San Franciscu obhajal svoj 84. rojstni dan novinar Paine in govori o njegovi izjavi, da se kesa za "storjene grehe", dostavi Tone kratek pa jedrnat komentar: "Ta zadnja izjava dokazuje, da starost ne prinese vselej pameti. Vsaj urednikom ne! (Podčrtali mi). Kaj poreče očka Molek na to?"

KAJ PIŠE NAROČNICA IZ INDIANE

Terre Haute, Ind.
Cenjeni g. urednik. — Tudi jaz sem se namenila napisati par vrstic v naš cenjeni list Amer. Slovenec, ker se mi list dopade in je v njem veliko novic in podučnega berila tako od tu iz Amerike, kakor tudi iz starega kraja.

Pred devetindvajsetimi leti sem prišla v to obljubljeno deželo. Čast moramo dati Ameriki, ki je dežela svobode. Nihče nas ne preganja in nihče nam ne odločuje, koliko kruha smemo pojesti na dan. Ali nismo srečni?! Hvala Bogu! — Kakšne strahove imajo sedaj v starem kraju. Pride ukaz, pa moraš k vojakom. Reče gre reveža ubijati in klat. Take homatije plete samo napuh narodov, ki nič več ne verjamejo v Boga ne v cerkev božjo ter zaničujejo vsako ljudsko poštenost. Žal, da je tudi med našimi Slovenci takih, ki ne verujejo v Boga in ne poslušajo njegove cerkve. Vsi Slovenci smo prišli v to deželo z vero v srcu in kot katoličani. Sedaj so eni postali brezverci. Odpadli so od Boga in se odstranili od cerkve božje. Vest jih pa peče in že vsled tega, pa hočejo duhovnike in poštene ljudi napraviti za komuniste in boljševike. — Kako je s takimi, ki so odpadli od cerkve in Boga, citam v Prosveti dopis iz Brooklyna "O Prosveti in pogrebu." Tako le piše dopisnik: Citam rad Prosveto in dopise Franceta Barbiča iz Clevelanda, O., če bi imela vsaka naselbina vsaj enega Barbiča, pa bi bilo drugače. — Potem se ta pisac še svojemu uredniku prikloni in po-

jamra, da je že v letih in da se boji, da ga bodo po smrti v cerkev peljali, kjer da ni bil še toliko let. Že 28 let, pravi, ne hodim v cerkev in ne bi rad, da bi me spravili v cerkev. — Taki vidite dragi čitatelji so komunisti in socialisti, katerim je katoliška vera bob v steno. — Pa je na koncu tega dopisa uredniška pripomba, (v Prosveti z dne 6. marca 1940). G. urednik Molek, ki ni socialista in komunist, tako le pojasni temu jamrovcu: Člani drugega društva ne morejo voditi pogreba pri vašem društvu. Prestopite k društvu na katerega se zanesete in naredite oporoko, v kateri jasno označite kakšen pogreb hočete imeti. Za izvršitelja oporoke pa postavite zanesljivega svobodomiselnega člana. — Seveda, eden zanesljiv bi bil Barbič, drugi pa Molek. Le na ta način je možnost, da se bo želja temu dopisniku izpolnila.

Pozor cenjeni čitatelji! Tukaj jasno vidite kaj so stalinovci, komunisti in socialisti. Zato pa pristopajte k Kranjski Slovenski Katoliški Jednoti, kjer ni takega obrekovanja kot pri nasprotnih rdečkarjih. Držite se svoje katoliške Jednote in njenih pravil, pa boste ostali tudi naprej verni katoliški Slovenci.

Naročnica
Joliet, Ill.

PODRUŽNICA ŠT. 20, SŽZ.

Minili so postni dnevi, nastopila je že pomlad in z njo vred pridejo gotovo tudi gorkejši dnevi. Naša podružnica Slovenske ženske zveze bo poskrbela, da se bo tudi pomlad proslavila z raznimi prireditvami, katere imamo na dnevnem redu.

Prva prireditev je bil naš običajni velikonočni ples v ponedeljek 25. marca. — Dalje se pripravljamo naša podružnica na Midwest Bowling Tournament, ki bo letos v Chicagu in sicer dne 27. in 28. aprila. To kegljaško turnejo imajo letos v rokah čikaške podružnice SŽZ pod vodstvom Mrs. Lillian Kozjek. Obeta se, da bo ta turneja ena izmed največjih Slovenske ženske zveze. Kot se čuje, se tudi druge podružnice SŽZ pripravljajo, da se bodo kosale za prvenstvo. Torej na svidenje vsem kegljalcem 27. in 28. aprila. — Tudi naša kadetinja podružnica št. 20 se pridno pripravlja za plesno veselico, ki se imenuje "May Time Dance" in katere se bo vršila dne 4. maja v farni dvorani. Kaj več o tem prihodnjič.

Dalje bodo priredila skupna ženska društva skupno veselico Card Party dne 2. junija. Med temi društvi je tudi Zveza prišteta in bo potrebno zopet pridnega sodelovanja za zadovoljiv uspeh. — Mnogo je še veselice, ki bodo prej ali slej na dnevnem redu letošnje pomladi, toda naj o tem za enkrat zadostuje. — Veliki oder v naši dvorani je bil temeljito popravljen in povečan, da bo odslej lahko služil vsaki igri in vsaki oderski prireditvi v vseobčjo zadovoljnost.

Na koncu naj se še spomnim naše članice Mrs. Louise Mlakar, matere šest hčera in dveh sinov, na 544 N. Bluff street, ki je zapustila ta svet in odšla v večnost. Naj ji bo lahka hladna zemlja in naj se spočije od svojega truda, me jo pa ohranimo v trajnem spominu. Preostali naši sožalje!

Pozdrav vsem članicam naše Slovenske ženske zveze, zlasti članicam naše podružnice.

Josephine Erjavec
BARBERTONSKÉ NOVICE

Barberton, O.
Velika noč je za nami, pa imamo vseeno še mraz, da izgleda preje — Božič, — sodeč po vremenu. Sosedu bi preje voščil "Merry Christmas" nego veselo Alelujo. — Ko smo hodili v postnem času v cerkev k postnim pobožnostim, smo vsaki dan upali, da bo gorkejša. Sedaj je pa že konec meseca marca, zima se pa le še srdito drži. Druga leta so nam že rože rastle po gredah na vrtu o Veliki noči, letos smo jih videli samo v novem "Green House" nasproti slovenske cerkve, kjer je Begova hčerka Mrs. Angela Murn odprla cvetličarno ter prodaja raznovrstno cvetje. To podjetje je prvo slovensko podjetje te vrste v našem mestu. Naša mladina se je te dni pridno oglašala pri marljivi vrtnarici za rože.

Vitihnilo se žalostno-mile postne pesmi in po ganljivih obredih Velikega tedna se je oglasila vesela Aleluja — Velika noč, ki človeku naznanja pomlad. Lepo in ganljivo petje se je slišalo iz New Yorka po radio 15 minut po tretji uri popolne na Veliko soboto. Peli so tamošnji pevci pod vodstvom Mr. Jerry Kopriška. Nad vse lepo so se slišali vsi glasovi velikonočnih pesmi iz New Yorka širom Združenih držav. Lep pozdrav vsem Slovencem širom ameriškega kontinenta in lepa prilika ter v veliko zadošče-

nje tem, ki jim ni dano za ta veliki praznik poslušati v cerkvi slovenskih velikonočnih pesmi. Vsa čast slovenskemu petju in vsa čast slovenskim pevcem iz New Yorka. — Tudi doma smo poslušali domač pevski zbor pri vstajenju Gospodovem. Kot vsako leto je tudi letos lepo zapel vstalemu Gospodu, kar je v čast naši cerkvi in nam vsem faranom. Farani so pevcem hvaležni za njihov trud, kakor tudi naši organizatorji Mrs. Angeli Beg, ki se trudi s poučevanjem.

Naši Boostarji se pridno pripravljajo za šesto redno kegljavsko tekmo vseh ohaških kegljavcev KSKJ, ki se vrši v Barbertonu dne 26., 27. in 28. aprila. To vam je sedaj že nekaj časa sem govorjenja o kroglih, ki bodo služile v tej kegljavski bitki. Le korajžo in zapodite jih vsi da bodo padali keglji. Zmaga bo gotova, če ne na vaši, pa na drugi strani.

Državlanski papir je dobila dne 22. marca Mrs. Mary Speit, blagajničarka društva Sv. Srca Marije, števil. 111, KSKJ. — Bolna je Mrs. Terezija Grum na Hopocan Ave. Zdravje se ji polagoma vrača na bolje in ji želim, da bi skoro popolnoma okrevala. — Po tukajšnjih tovarnah se prav slabo dela. Vojna v Evropi nam veliko škodi. Manj dela imamo, blago je pa postalo dražje. — Bralcem Amer. Slovenca pozdrav!

Frank Smole, zast.
P. S. Vljudno se priporočam, da se rojaki naročijo na mesečnik "Novi Svet", ker bo v aprilovi številki zgodovina iz Barbertona, Ohio.

TO IN ONO

NEMŠKA TOVARNA ZGORELA

Berlin, Nemčija. — Preko celega mesta se je videi cngnjeni sij, ko je zadnje sredo zvečer gorela velika tovarna v bližini Berlina, kakih šest milj oddaljena od sredine mesta. Uradno se sicer ni objavilo, katera tovarna gori, toda, kakor se je ugotovilo, je moralo biti to veliko električno podjetje Bergmann, v katerem pa se zdaj izdeluje vojni material.

ČASOPIS V APNU

L. 1889, torej pred pol stoletja, je neki rudar v južnem Harzu zavrgel časnik, v katerega si je bil zavl malico, v neki kot rova. Tam so ga nedavno spet našli. 50 let je voda neprestano kapljala na papir in ga polagoma prevlekla s tenko, prozorno toda kakor kamen trdo kožico iz apna. Na ta način se je časnik tako izvrstno ohranil, da ga je mogoče še danes brati, kakor tedaj, ko je bil nov. Nenavadno najdbo so uvrstili v neko zasebno zbirko.

ODKOD IME BOŽJI VOLEK

Pikapolonica je dobila svoje ljudsko ime "božji volem" že leta 1013. Takrat so obtožili nekega delavca umora in ga obsodili na smrt. Krvnik bi mu moral odsekati glavo na javnem trgu, pred množico gledalcev, med katerimi je bil tudi kralj. Ko so že stali na morišču, se je obsojenec sklo-

Dogodki

Poroka
Cleveland, O. — V cerkvi sv. Marije se je pretekli teden poročila Miss Betty Spehek, hčerka Mr. in Mrs. John Spehek z Arcade Ave., z Mr. Walter Klawson.

Iz bolnišnice
Eveleth, Minn. — Pretekli teden se je vrnila iz Muncipal bolnišnice v Virginiji, Minn. zopet na svoj dom Mrs. J. Strah. V omenjeni bolnišnici je namreč prestala že tretjo operacijo in sicer v času od Malega Šmarna lanskega leta. Pač trdna žena! — Sedaj se nahaja na svojem domu pod zdravniško oskrbo. Prav lepo se vsem zahvaljuje, ki so jo v njeni boleznih obiskovali in ji poklonili cvetice. — Dobri ženi želimo ljubega zdravja!

Na operacijo
Cleveland, O. — Na veliko nočno nedeljo se je podala na operacijo v St. Vincent bolnišnico Mary Perushek z Maple Heights. Operacijo je srečno prestala. Zeleti je, da bi se skoro povrnila domov!

Smrtna kosa
Mt. Iron, Minn. — Mrs. A. Stefanič, se prav lepo zahvaljuje članicam podružnice SŽZ in društvu HBZ, kakor tudi vsem, ki so darovali za sv. maše in cvetice in ki so za pokojno njeno sestro Mary Kozar, ki je umrla v Aurori, Minn. molili ter jo lepe spremlili na njeni zadnji poti.

Kratke vesti iz Clevelanda
Cleveland, O. — Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Struna na Shawnee Ave. in jim prinesle v dar krepkega šantka. — Na velikonočno nedeljo se je zaročil urednik angleške sekcije glasila SDZ Mr. Rudolph Lokar z Miss Dorothy Znidarsič, hčerko družine Mr. in Mrs. John Znidarsič iz Shaefer Ave. — V Glenville bolnišnici se je morala podvreči operaciji Dana Opeka iz Stevenson Ave. — Prav tako se je podal na operacijo v Lakeside bolnišnico Henry Kodelja z East 156th street.

nil in krvnik je videl, kako je previdno pobral s tal pikapolonico in jo položil v stran, kjer ni bilo nevarnosti, da jo potep-tajo.

Krvnik se je obrnil do sodnikov in dejal, da je človek, ki se boji potepati majhno živalco, nesposoben, da bi moral. Kralj je obsojenca pomilostil, ljudje pa, ki so bili prepričani, da je poslal živalico sam Bog, da bi izpričal delavčev nedolžnost, so ji dali ime "božji volem".

Nasprotniki store in žrtvu-jejo vse za svoje zmote; kaj ti kot katoličan storiš za širši upliv svojega prepričanja?

TARZAN IN OGENJ V THORU

(85)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Zapovej Tarzanu in onim, da se podajo", je ukazovala kraljica. "Če se ne podajo, umori lepo deklico na mestu!" — Drug za drugim so padali Tarzanovi prijatelji pod orožjem stražnikov. Premagani so ležali na tleh. Od vseh stala ostala pripravna za boj le še Tarzan in Perry O'Rourke.

Tema dvema je zavpila Ahtea: "Podajta se Tarzan, O'Rourke! Če ne, bo Jannette Burton na mestu mrtva!" Mungo je že stal poleg Jannette in držal oster meč nad njeno glavo ter grozil, da jo z njim vsak trenutek umori. Če se Tarzan in O'Rourke pri priči ne podata premoči stražnikom,

V tem se je zaslisl zunaj v rovu glas kraljice Dr. Wonga: "Podajta se Tarzan in O'Rourke, kajti kraljica bo storila kar je zagrozila." V tem je Tarzan odvrgel svoje poleno in stražniki so ga takoj obkolili. Jannette je pa z obupnim krikom stekla nekaj korakov k ranjenemu Burtonu.

Major Burton je ležal nepremično na tleh, v oršlu mu je ticala ostru sulica in kri je bila iz rane. Jannette je pokleknila k njemu. "Stric Jim!" je stekala. "Ali — ali bo umrl?" se je vsa solzna obrnila k Tarzanu. Burton je pa sam odgovoril thro: "Z menoj je pri koncu — Jannette!"

POZOR!
Pogej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

PRVA NEDELJA V APRILU

"Umre pa tudi bogatin, in pokopljejo ga. In v pekl..." (Luka, 16, 22)."

Ne veseli se preveč, če gre vse po tvojem. To te ne naredi srečnega. Bogatin v evangeliju je postal večno nesrečen. Odkod? Kako? Zakaj? Njegova časna sreča je bila prevelika, preobilna. V pekl je vse polno takih srečnih ljudi, katerim je na zemlji šlo vse pogodu; nasprotno so pa nebesa polna revežev, stiskanih in takih, ki so vse življenje nosili težak križ. "Ti so, kateri so prišli iz velikih stisk," pravi angel o izvoljenih. Med srečne ne prištevaj onega, kateremu vse uspe po volji njegovi, temveč onega, kateri zna srečo in nesrečo porabiti v prid svoje duše.

Če bi bila časna sreča nekaj tako imenitnega in velikega, čemu jo je Kristus tako zaničeval? Njegov stan na zemlji, vse njegovo življenje

in osode, ki so ga zadele, so bile od začetka do konca življenja take, da bi se moral prištevati po sodbi sveta med najbolj nesrečne in najbolj obžalovanja vredne ljudi. Konec njegovega življenja pa je bil naravnost strašen, grozen. Ampak prostovoljno si je Kristus izbral tako življenje. "Za namenjeno mu veselje je pretrpel križ (Hebr. 12, 2)," da bi bila časna sreča in vsako časno veselje za njega brez najmanjše nevarnosti. Čemu si je torej izvolil popolnoma svobodno tako prav siromašno življenje brez pravega zemeljskega veselja? Poprašaj ga.

Ali ne vidiš, da je modrost tega sveta pred Bogom nespačet in sreča tega sveta pred Bogom nesreča? Nekim preskrbijo dobro večerjo, ko jih jutri obesijo. Pazi, da se ti kaj sličnega in veliko bolj strašnega ne pripeti, ako vzdihuješ le po neki sumljivi zemeljski sreči.

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Dediščina svetovne vojne zahteva vedno nove žrtve

Kakor da na Soči se zmerom ni miru, če prav se je vojna ob njej končala že pred dobrimi 21 leti! Vedno znova se ponavljajo vesti o žrtvah, ki jih granate terjajo od ljudi na nekdanji fronti, posebno okrog Gorice, a tudi daleč v njenem zaledju in, kakor je pokazal prav zadnji primer, celo v Trstu. V stotine gre število teh nesrečnih žrtev. Mnogo jih je med njimi, ki so se rodile šele po vojni, tako da je niso niti poznali, a so vendar že življenjem plačali njeno zlo dedščino. V Trstu so pravkar pokopali predzadnje tri žrtve, ki so jih granate izbrale med svojimi nabiralci, ko je te dni silna detonacija v Panovčini gozdu za hip spomnila Gorico na njeno nekdanjo usodo in je eksplozija velike granate znova terjala človeška življenja.

Eksplozija je nastala okrog 14. ure in jo je bilo slišati tudi v Gorici. Nekaj ljudi, ki so imeli opravka na polju pod gozdom, je odhitelo vanj. Na majhni jasi so našli žrtve nevarnega posla, raztrgane in okrvavljene okrog velikega lijaka, ki ga je granata pri eksploziji izkopala v zemlji. Kljub vsej grozi, ki jo je zbuja pogled na prizorišče nesreče, so se ljudje kmalu znašli. Nekdo je naglo stekel po reševalce, ostali so pristopili k ranjencem, da jim pomagajo.

Karlu Planincu, 38 letnemu delavcu, je odtrgalo levo nogo in zlomilo desno, 18letnemu Francu Umeku je desno nogo tako razmrcvarilo, da so mu jo morali še istega dne amputirati v goriški bolnišnici, 40 let starega Jakoba Bonana je raztrgalo in enaka usoda je doletela tudi 36letnega Stefana Pavšiča. Obe žrtvi sta bili iz Gorice, enako tudi oba ranjenca.

Vse kaže, da so nesrečni vedeli za granato, ki so jo hoteli istega dne izkopati izpod ruše. Pri tem je najbrže Bonan zadel z motiko ob njo, tako da je eksplodirala. Umek in Planinc sta bila nekoliko oddaljena od Bonana in jima je le-ta okoliščina rešila življenje, čeprav bosta ostala pohabljeni za celo življenje.

Velik razmah raškega premogovnika

Vodstvo rudnika v Raši v Istri, kjer je bil svoj čas že pod Avstrijo skromen premogovnik lignita, ki je pa sedaj močno razširjen in razmrcen ter zaposluje več tisoč delavcev, je sklenilo

sezidati novo stanovanjsko naselbino za svoje delavce. Prvo delavsko mesto Arsia je bilo zgrajeno pred nekako tremi leti, sedaj bodo začeli zidati drugo. Stroški so preračunani na 25 milijonov lir. Ker je okolica raškega premogovnika večinoma izsušeno ozemlje brez vasi in bivališč, je preskrba primernih stanovanj potrebna za podvig podjetja, dokazuje pa tudi pravilno umevanje socialnih in zdravstvenih zahtev sedanjega časa.

Zmrznil je

Na poti iz Ajdovščine na Col je pred dnevi omagal in zmrznil 27 let stari Josip Lampe s Cola. Bil je v Gorici na obisku pri svoji sestri. Proti večeru istega dne se je pripeljal nazaj do Ajdovščine in jo takoj mahnil po bližnjih proti Colu, čeprav si je moral v visokem snegu šele gati pot. Odtlej pa ni bilo nič več slišati o njem. Šele po nekaj dneh so po naključju našli njegovo truplo.

Pod tovornim avtomobilom

18-letna mladenka Vera Mozetič iz Mirna se je peljala s svojim kolesom iz mesta domov. Na državni cesti pred letališčem je prihrumel za njo vojaški tovorni avtomobil in jo tako močno zadela, da je s silo treščila na tla in obležala do smrti ranjena. Komaj so jo dopeljali v bolnišnico, je že izdihnila svojo mlado dušo. Nesrečna Vera je bila hči uglednega miranskega obrtnika. Njena smrt je pretresla vs vas. Na zadnji poti jo je spremljala vsa vas.

Mož in žena drug za drugim v večnost

V Spodnji Idriji je po trimesečni bolezni umrla Marija Kogoj v 72. letu starosti. Komaj so ženo zagrebli — še ne dve uri po pogrebu — je že njen mož Andrej, zadet od kapi, odšel za njo. Najbrže ga je preveč potrla žalost, saj sta bila 55 let združena v tihi, tesni ljubezni. Andrej bi letos o sv. Andreju dočakal 82. leto. Oba sta bila doma na Vojškem; leta 1918 sta si kupila hišo v Spodnji Idriji in se tu naselila. Vzgojila sta 11 otrok, od katerih sta dva umrla, ostali pa so vsi že preskrbljeni. Bila sta dobra krščanska zakonca, ona pridna gospodinja, on dober gospodar in priznan mizarjski mojster, ki je tri svoje sinove izučil v izvrstne mizarje.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

ŽIVLJENJE "NA DNU" SVETA

Slika je bila vzeta na nekem kraju ob južnem točju, kjer vodi raziskovanje ameriška ekspedicija, pod vodstvom admirala Byrda. Pri potovanju preko zasneženih poljan se poslužuje ekspedicija pasje vprege, kakoršno kaže slika.

Velika škoda zaradi zime

Burja in snežni viharji, ki so divjali meseca januarja po Goriškem, so povzročili ogromno škodo. Posebne komisije so jo sedaj dokončno ocenile. Samo v cementni tovarni v Anhofem so viharji povzročili za 100.000 lir škodo. V Dolenjem v Brdih je znašala škoda nad 150.000 lir. V stotisoče gre tudi škoda, ki so jo snežni viharji povzročili na Vipavskem, posebno v Ajdovščini in pri Sv. Križu, nadalje v Solkanu in v raznih krajih v Brdih.

KRATEK NOVICE

Batuje na Vipavskem. Zapustil nas je za vedno naš dolgoletni cerkveni ključar g. Anton Vetrh. Dočakal je 73 let. Bil je vzgleden krščanski oče in trden gospodar, prava vipavska korenina. S svojo značajnostjo si je pridobil velik ugled in spoštovanje.

Smrtna nesreča. V Trstu je tovorni avtomobil tvrdke Bizjak povozil 38 let starega delavca Pija Zgubina iz Bistričje. Avto se je izognil nekega otroku ki je zašel na cesto in pri tem podrl delavca, ki se je s kolesom vračal z dela domov. Zgubin je dobil tako hude poškodbe, da jim je uro kasneje podlegel.

Komenščina. (Dva groba). V Svetem je umrl skrbni in delavni posestnik Ivan Pipan v starosti 70 let. — V Skrbini je zatisnilo svoje oči mlado dekle Felicija Fakin. Bila je dobra mladenka, doma iz ugledne hiše.

Beg čez mejo. Te dni so karabinjerji iz Renč prijaviili goriškemu sodišču 23 let starega Rudolfa Saksido, ki se je že v drugi polovici preteklega novembra odpravil z doma in

se odtlej ni več vrnil in o katerem so sedaj dognali, da je zbežal čez mejo.

Smrt žanje. — V Gorici je umrl državni upokojenec g. Stefan Cigoj, po rodu Vipavec. Dočakal je nad 70 let. — V Selu je umrl odlični kmetovalec Jožef Mrmolja, ki se je rodil leta 1851. Bil je priden gospodar, ki je s svojo delavnostjo ustvaril lep dom. — V Gorici je umrla v visoki starosti gospa Casagrande, žena znanega nekdanjega trgovca v Ajdovščini, ki se je po vojni umaknil v Gorico.

Sedem mladeničev oproščeni. Pred dnevi je stalo pred goriškim okrožnim sodiščem sedem slovenskih mladeničev, starih okrog 20 let, ki prebivajo v Pevmi in v goriškem predmestju ob obrežju Soče. Obtoženi so bili tatvine, ter da so na območju goriške občine pobirali staro vojno železje in s tem oškodovali mesto. Ker ni bilo dokazov, so bili fantje oproščeni.

VESTI S SLOVENSKE KOROŠKE

Kakor poročajo iz Smihela, so tam uvedli obvezno gospodinjstvo šolo za dekleta od 14. do 17. leta. Pouk je švedsko nemški. Dobrišen del pouka obsega televadbo in drzavljanska predavanja.

V Večni vasi je umrla Marija Breznik, ki je bila radi težje poškodbe že 12 let prikovana na posteljo.

Iz Škočjana v Podfuni pišejo, da so spremili na zadnji poti enega najboljših slovenskih korenin: Antona Laknerja, po domače Kovacevega očeta. Pokojnik je bil vedno na svojem mestu. Dolga leta je zastopal narodne težnje

LEBRUN OBISKAL FRONTO

Francoski predsednik Lebrun (na desni), ko je nedavno obiskal tisti del zapadne fronte, katerega je zasedlo angleško vojaštvo.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Gospodarju je zažgal

V Kasezah pri Petrovčah je zgorelo gospodarsko poslopje trgovca Josipa Plavca in je škodo do 60.000 dinarjev. Zažgal je 61 letni Plavčev hlapec Rok Leder iz maščevanja, ker so mu odpovedali službo zaradi vednih preprirov iz o-skrbnico.

Novi zvonovi

Kakor poročajo iz Maribora, je magdalenska cerkev v Mariboru dobila nove zvonove. Zvonovi so bili blagoslovljeni na praznik Lurške Mater božje 11. februarja.

Sleparski cigan

Pri posestniku Mihaelu Štirnu blizu Predvdora se je nedavno zgasil cigan Pavle Hudorovič, ki je peljal na povodu starega konja. Cigan je začel s Štirnom barantati za konja in nazadnje je kmeta tako zvito pregovoril, da mu je prepustil svojo nad 4000 din vredno kobilo za starega ničvrednega konja, ne da bi cigan kmetu kaj za to doplačal.

Lepa starost

V Makolah pri Poljčanah je nedavno slavila 80 letnico rojstva ugledna gospodinja in posestnica Julijana Mahoričev. Kljub starosti še vedno ne miruje in bi bila kar nesrečna brez dela. Gospodinjstvo vodi kar sama in je spretnejša kot marsikatero mlado dekle.

Nad svaka

V Stojnem selu pri Rogatu se je 45 letni posestnik Anton Gobec sprl s svojim svakom. V razburjenosti je svak pograbil za nož in ga dvakrat porinil Gobcu v prsi, da so ga morali odpeljati v celjsko bolnico.

Nerodna nezgoda

V kurilnici na koroškem kolodvoru v Mariboru je 23

letni delavec Anton Romih čistil zaledenele tračnice. Pri tem pa se je udaril s krampom po nogi s tako silo, da se je konica krampa zarila skozi čevljev in nogo v tla.

Stroga sodba

Zidar Jože Breznik iz Rafole, občina Lukoviča pri Kamniku je v Domžalah pri Ivanu Žlebniku dvakrat ukradel po 20 litrov bencina. Mali kazenski senat v Ljubljani je za to Jožeta obsodil na eno leto in dva meseca robije.

Nesreča

Ko se je 44 letni hlapec Leopold Donoša iz Poljč pri Braslovčah oni dan peljal s samni, so sani na nekem ovinku zadele v drevo. Pri karambolu si je Donoša močno poškodoval prsni koš in so ga morali odpeljati v celjsko bolnico.

Po krivem je pričal

V materino korist je po krivem pričal 28 letni posestniški sin Alojz Jug iz Pilštana in bil zaradi tega v Celju obsojen na eno leto in dva meseca robije. Njegova mati je namreč prodajala pri posestniku Ledeniku na Spodnji Hudinji vino. Zaradi tega je bil Ledenik obsojen na trošarin-sko kazen ki je znašala nad 1000 din. Alojz Jug je potem pričal, da njegova mati ni tam prodajala svojega vina, pozneje se je pa izkazalo, da je pričal po krivem.

Obleka se ji je vnela

Ko je 49 letna žena vojne invalida Ana Reberskova iz Osredka pri Vranskem stala nekega dne ob zakurjenem štedilniku, se ji je naenkrat vnela obleka in zagorela z velikim plamenom, da je Reberskova dobila hude opekline po rokah in na glavi in je morala v celjsko bolnico.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENARNE POŠILJATVE

se se dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazati za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačati.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzojavu), lahko stori po znani ceni za \$1,00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabeliranje velja le za Jugoslavijo.)

Nasle cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:

Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.60.....	200 Din
Za \$ 6.70.....	300 Din
Za \$ 8.80.....	400 Din
Za \$ 10.50.....	500 Din
Za \$ 20.50.....	1000 Din
Za \$ 40.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:

Za \$ 3.05.....	50 Lir
Za \$ 5.90.....	100 Lir
Za \$ 11.50.....	200 Lir
Za \$ 17.00.....	300 Lir
Za \$ 28.00.....	500 Lir

Nakazovati pošiljate, da bi se izplačale v ameriških dolarjih zdej ni mogoče.

Vse pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Listen to PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 3 to 4 P. M.

STATION WHIP

1480 kilocycles

(First Station on Your Dial)

Announced in English and

Dedicated to all the

Serbs, Croats and Slovenes

Featuring a program of

CLASSICAL and FOLK MUSIC

Naznanilo in zahvala

Potrtega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je zatisnil v večno spanje svoje oči dragi nam soprog, oziroma oče, oz. brat,

Math Gerdesich,

ki ga je nemila smrt ločila od nas 22. marca 1940. Pogreb se je vršil s sv. mašo iz cerkve sv. Štefana 25. marca.

Pokojni je dosegel starost 54 let. Doma je bil iz Gradca v Belokranju, od koder je prišel v Ameriko, ko je bil star 14 let.

Na tem mestu želimo izreči najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so v teh bridkih urah bili v pomoč, bodisi pokojniku, ali nam, zlasti tistim, ki so nas obiskovali in tolažili. Pristna hvala vsem, ki ste darovali za svete maše za dušo pokojnika in, ki ste okrasili z venci in cvetlicami njegov mrtvaški oder. Hvala dalje vsem, ki ste pribajali k rakvi kropit truplo pokojnika in, ki ste molili ob njem, zlasti društvu sv. Alojzija, KSKJ, katerega član je bil pokojnik in katerega člani so prišli opraviti skupno molitev.

Najlepša hvala č. g. župniku, Father Edwardu, za opravljene pogrebne obrede. Hvala tudi pogrebniku, Louis Zefranu, ki je tako lepo okrasil mrtvaški oder ter nam bil v mnogih zadevah v veliko pomoč in je tako spretno vodil pogrebni spreved.

Še posebej se moramo najiskrenejše zahvaliti prijateljem, ki so nas prišli ob tej priliki obiskat od daleč, namreč iz Bradley, Ill., in iz Jolietta, s čimer so pokazali resnično zvestobo, ko so se spomnili prijateljev v nesreči.

Zahvaljujemo se dalje vsem, ki ste se udeležili pogreba, ali pa dali ob tej priliki svoje avtomobile na razpolago, in končno sploh vsem, ki ste se ob tem času kako drugače spomnili pokojnika ali nas. Bog vam plačaj!

Tebi, dragi rajnik, pa naj sveti večna luč in spojti se od truda in težav, ki ti jih je nalagalo življenje. Mi pa se te bomo spominjali, dokler se tudi sami ne združimo s teboj tam, kjer ni solz in trpljenja.

Do konca naših dni
Nikoli nam ne mine dan,
Da bi ne bili v duhu tam.
Kjer snivaš svoj mrtvaški sen,
Kjer dom je tvoj sedaj hladan.

Zaljubljeni ostali:

LOUISE GERDESICH, soproga: RUDOLF, ANTON, WILLY, FRANKIE, BOBBIE, sinovi: MARIAN, (omoz. Curtiss), HELEN (omoz. Cass), LOUISE (omoz. Blaze), hčere: FRANK, brat v Jolietu; MARY AHACIC in MAGGIE PECHAVAR, sestre iz Bradley, Illinois.

Chicago, Ill., 28. marca 1940.

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

Ko se je bil ta mož za trdno name-nil stanovanje zase napraviti, ni se naj-prvo usedel in mislil, kak črt bi si na-redil, po katerem bi potlej skladal, tem-več vgozdil je v zemljo štiri stebre po-končnike, prevezal te v vprečnjaki, na vsa-kem koncu bruno vtvoril in vrh vsega sleme obesil; vse to je delal, ne da bi bil vedel, kaj bo iz tega postalo, ali hlev ali hi-ša ali oboje. Kakor vsak, ki dom dela, že-lel je Krjavelj, da bi hitro izdelal, pa ho-tel je tudi, da bi bilo dobro. Za lepoto mu že ni bilo toliko, več za gorkoto.

Začel je med tramovi pokončnjaki zida-ti, ali bolj prav prostor zadelavati. Pa da-si se je ilovnat zid precej hitro vzdigoval od tal, zdelo se mu je vendar vse dolgo-časno, zato je naložil v zid panjev, goli, okornih skal in vsega. Zato se zdaj, ko Krjavelj več ni, niso stene gladke. Stre-ha je bila sicer le ena, pa mnogovrstna, kajti Krjavelj je pokril nekoliko s slamo, nekoliko z mahom, nekoliko z deskami ali s pezdijem, po vrhu pak je imel naloženo kamenje in stara kolesna platišča, da mu ne bi sapa strehe trgala. Ker Krjavelj ni bil nobene kamenite vloge v zemljo posta-vil poobesila se je bila njegova hiša tako na zapadno stran sveta, da je Lovre, stop-ivši skozi duri, malo mislil, ali si je člo-vek tu življenja v svesti ali ne.

Še bolj čudno je bilo to stanovanje od znotraj; kajti bilo je tukaj vse v enem, hlev, izba, kuhinjska shramba in klet. V enem kotu sta bili privezani dve kozi, v drugem je bilo natovorjeno dokaj črnih piskrov krompirja, koškov za smolo in druge ropotije. Tam v poslednjem kotu pak je na slami ležal Martinek Spak.

Sedemnajsto poglavje.

Tje v kamro, tje v kamro
Že sije prebeli dan,
Pomenek, pogovor
Še ni dokončan.
Narodna pesem.

Ko je deseti brat začutil, da je Krjavelj s Kvasom v hišo stopil, obrnil se je od ste-ne. Videlo se je, da mu vsako gibanje veliko težave in bolečine dela. Lovre je ostrmel, ko je videl, kako zelo se je Mar-tinek od sinoči spremenil. Z rjavega lica je bila kri zginila in vseh tistih značajnih prog ni bilo po obrazu.

"Ali ste prišli? Prav je, da ste prišli. Krjavelj! Primekni gospodu tisti panj, naj se usede," pravi deseti brat.

Lovre je zapazil, da se Martinku ni sa-mo način govorjenja sploh (poprej ga je, kakor skoro vse ljudi, tikal), temveč tudi glas spremenil.

"Krjavelj. Idi ven, midva imava svoje pomenke," pravi Martin nadalje.

Dasi ne posebno rad, pobral se je hišni gospodar Krjavelj vendar iz hiše, popred pak je pol skrivaj namežikal Kvasu in de-jal: "Kaj sem pravil, da bo testament."

"Martin," reče Lovre, "jaz vidim, da si zelo bolan; pošlji po zdravnika. Če ti kaj manjka, nič ne skrbi, bo se že dobilo. Zdravje je draga reč, pa nikdar predra-ga."

"Za take ljudi, ko ste vi, zame ne. Meni noben zdravnik ne pomaga. Moje ure so se stekle."

"Te misli ne smeš imeti. Ti si nisi dal sam življenja, tedaj nisi gospodar svoj in

ne veš, doklej imaš živeti. Kaj ne, da pri-voliš, da pošljem po Vencija. Na Slemen-icah je zdaj, koj bo tukaj," pravi Lovre.

"Če povem, da imam svinco v sebi, mi-slim, da boš tiho — prosim, ne zameri, da te tičem in govorim kakor v dnevih svoje neumnosti. Jaz že vem, zakaj te tičem."

"Svinco?" vprašal je Lovre.

"Cel strel! Pa ne vprašaj dalje, odgovo-ra ne boš dobil. Kar sem steknil, to je za-sluzeno. Rad grem gori k svoji materi. U-pam, da mi bo Bog milostljiv," pravi Mar-tinek.

"Ali bi ti ne bilo veliko tolažbe, ko bi po duhovnika poslal?"

"To bom že oskrbel," pravi Martinek. — "Tebe bom pa nekaj drugega prosil. Veliko ljudi je, ki so me radi videli in mar-sikoga sem tudi jaz rad imel, zaupal pa nisem nikomur. Tebe bi bil lahko sovra-žil zavoljo tvojega imena in rodu, ki me na nekoga domišlja. Toda ko sem te v prvič videl, spoznal sem te, da nisi še dru-gemu svetu podoben, zlasti pa nemu člo-veku ne, ki ti je v rodu, katerega sem pa jaz sovražil žive dni, Bog mi odpusti ta greh! Zato sem te rad imel in zato sem te prosil, da si prišel zdaj k meni, ko mi je treba človeka, kateremu moram nekaj za-upati. Ali smem tebi?"

"Če ti jaz morem kaj storiti, storim ti z veseljem. Vendar če imaš kaj posebne-ga povedati, premisli, komu poveš. Jaz sem ti še skoro na pol tujec."

"To ni res! Ti si med dvema eden, ki ni verjel, da sem jaz to, kar sem bil na videz. Eden je vedel, ti si pa mislil. Rad bi šel s sveta, da bi to med vama ostalo. — Poseži tu v zglavje!"

Lovre poseže v zglavje in dobi nekaj v ruto zavitih listin. Martinek se stegne in je vzame v roke, nekoliko razvije, oko se mu zasveti in poljubi je: "Priatelj! Samo ena duša je bila na širokem svetu, ki je mene ljubila, kakor bolj ne more, in to je bila — moja mati. Ona je te črke pisala. Smrt imajo v sebi, zakaj enega človeka lahko pogube. In vendar je je pisala lju-bezen, ljubezen do sina!"

Pri teh besedah desetega brata je Lovre videl, da se mu je solza utrnula iz očesa.

"Ali tvoja mati še živi?" vpraša Marti-nek.

"Še," odgovori Lovre.

"Kaj pa oče?"

"Tudi oče še živi."

"Ali pa ti ljubiš tudi svojega očeta?" pravi deseti brat. — "Da gotovo ga lju-biš. Srečen človek si, zakaj nobena reč ne žge in ne peče bolj človeka, kakor če ima očeta in ga mora sovražiti."

"Martin! Ti si zelo bolan, nikar svojega zdravja še bolj ne kvari s tem, da si enake reči domišljaš," dejal je Lovre.

"Domislijaš? Vprašam te, prijatelj, ali si je treba domišljati, če je človek vse živ-ljenje take misli in skušnje imel. Ti boš dejal, da takega ni, pa pogledi ga, ki pred teboj leži, in videl boš takega človeka. — Zdi se mi, da sem ti več povedal, kakor sem bil namenjen. Tukaj vzemi to pisanje in nesi ga na Polesek. Tam poišči stare-ga gospodarja in daj mu vse to. Reci mu, da sem ga pred svojo smrtjo prosil, naj mi odpusti. Tam gori bom ž njo vred — tako mu povedi — prosil Boga, da mu bo tudi on odpustil."

ZGODOVINA CERKVENIH ORGEL

V prvih stoletjih krščanskih cerkva ni bilo še v cerkvah or-gel. Vendar so pa rimski ce-sarji silno radi poslušali orgle, kadar so imeli posvetne zaba-ve in veselice. Ko so bile gla-diatorske borbe in dirke z vo-zovi, dalje pri poganskih ple-sih in v salonih rimskih plem-kinj — povsod so se glasile orgle. Seveda so bile tedanje orgle močno drugačne od se-danjih. Uporabljanje vodenih curkov v piščalih ni moglo da-jati takih lepih in jasnih gla-sov; kakor poročajo tedanji poročevalci, je bil poglavitni namen orgel ta, da so povzo-čale hrup in bučanje. V cer-kveh tedaj še niso pustili or-gel; ondi so imeli samo eno-glasne pevске zборе. Polaga-ma pa je obdelal spomin na poganski izvor orgel. Bizantins-ki mojstri so zares mojstrsko spopolnili to glasbilo, tako da so imele orgle v vzhodnorim-skem cesarstvu bolj in bolj pristop tudi v cerkev. Sveti Avgustin je rekel: "Kdor z veseljem posluša orgle, bo še z večjim veseljem poslušal bo-sedo božjo." V zahodnih po-

krajinah so spomin na kake orgle popolnoma zatrlje homa-tije preseljevanja narodov. Se-le 1. 757 so v naše kraje pri-šle prve vesti o orglah, ko je bizantinski cesar Konstantin Kopronymos poslal Pipinu Malemu orgle v dar. Ko je vladal Karel Veliki, so bile orgle v naših krajih že udo-mačene, in 1. 824 je papež poslal menih Georgiosa iz Bizanca v Aachen, da naj on-di zgradi orgle. Od 1. 827 je torej v Aachenu delavnica za orgle in v naslednjih stoletjih so v Nemčiji nastajale vedno večje orgelske delavnice. Kmalu so postavljali orgle tu-di v Angliji in Franciji. V 13. stoletju so bile orgle že po-vsem dovršene. Namesto piščal iz železa ali bakra, so začeli izdelovati cinaste, katere so do današnjih dni še zmeraj najboljše. Število oktav so povečali. Medtem ko se je sv. Tomaž Akvinski izrekel zoper uporabo orgel v cerkvi, pa je sklenil milanski cerkveni zbor 1. 1565, "da je v cerkvi samo za orgle prostor."

Zdaj rešen bolečin in lenega občutka

Glasno hvali zeliščno zdravilo. Dosti let je potratil z iskanjem česa, ki bi mu pomagal.

Nič več ne občuti zdaj omotice in ob-čutne bolečine v njegovih sklepih so izginile, kar se je zaprtje odstrani-lo. Imenitno zdravilo, pravi.

"Ne morem se dovolj zahvaliti Herbtex za čudovito pomoč, ki mi jo je pri-nesel, vendar se zdi tako enostavno po tako mnogih dragih zdravilnih, ki sploh niso nič pomagala," je dejal Mr. Horace F. George, bivši inženir na Pennsylvania železnici, zdaj živeč na 723 Market St., Wheeling, W. Va.

Mr. Horace F. George

"Nobenega dvoma ni, da je bilo za-prje povzročitelj vseh mojih nadlog, toda mislim sem skoraj na vse, kaj bi mi moglo biti. Tako me je bolelo, da sem se komaj mogel obdržati na delu."

Moj hrbet je bil tako trd in bolečine sem imel po vsem telesu skoraj vedno. Kadar sem se pripognil, sem začutil tako omotico, da sem se moral česa oprijeti. Moji zivci so me držali vzbujene cele ure vsako noč in prihodnje jutro sem se počutil popolnoma utrujenega.

"Dostikrat sem se zahvalil nekemu svojemu prijatelju, ker mi je rekel, naj poskusim Herbtex. Ko bi le bil začel jemati Herbtex pred leti! Herbtex je predelal moje drobovje temeljito, vendar brez škajanja ali bolečin, in zdaj je popolnoma redno vsak dan. Čutim, kakor bi bil imel notranjo kopel. Zdi se, da se vsi strupi odstranjujejo redno, namesto, da ostajajo tapkaj in povzročajo težave."

"Odkar je Herbtex izčistil moje dro-bovje, sem rešen bolečin in hrbtu in po telesu, tudi nimam kislega plina, ki se je vedno dvigalo po obedu, vsa omotica je izginila in živci so se mi tako pomirili, da ponoči lahko uživam mir-no spanje."

"Za nič bi ne dal dobrot, ki mi jih je prinesel Herbtex. Vem, da je Herbtex v resnici dobro zdravilo. Herbtex nudi pomoč za navadne bolečine, ka-kor želodčne težave, lena jetra, sla-hotne ledvice, boleči sklepi, boleče mi-sice, kadar je to povzročeno vsled za-prtja."

POSEBNA PONUDBA: Redna ce-na za Herbtex je \$1.25; pošljite samo \$1 v Money Order, gotovini ali čeku na Herbtex Co., Dept. A 2, Wheeling, W. Va., in zavoj Herbtex (zaloga za več kot dva tedna) vam bo poslan s poštnino plačano.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša sloven-ska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 46. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,450,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%.

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185.

Skupnih, podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekomo svojega 46-letnega obstanka \$6,960,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!" Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezi ni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V Mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v raz-redu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, daji za-varovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarova-nega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarova-nja. Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjeroli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. Trunk

Kot dijak sem bil leta in leta z mnogimi Čehi iz obra-ženih krogov v dotiki. Se dalj-ša leta sem opazoval tudi njih obnašanje in delovanje. Moja sodba ni najboljša, ne morem pomagati pri najboljši volji. Prebistre glave niso bi-li, nekateri celo malo nadar-jeni, in celo pri nekako ideal-nem delovanju so zabredli ra-di v skrajnosti. Skoroda vsak je imel neko pogostoma za druge smešno stran, poseb-nost, na kakršno se med dru-gimi ne naleti zlahka v tako veliki meri. Ni bila taka le moja sodba, tudi drugi so ta-ko gledali in precejvali. Manj dobre strani so vobče prevladovala res dobrim.

Well, vsak narod ima pač svoje posebnosti, in kdor na-rodu ni naklonjen, jih bo vi-del še bolj v slabi luči. Jaz sem Čeh. rad imel, vsaj v naših in njim le morda tujih razmerah so se mi zdeli ka-kor dobri otroci, ampak le bolj otroci.

Politično so Čehi zdaj na tleh. Nihče ni pričakoval ta-ke polomije, najmanj oni sa-mi, ampak prišlo je. Mussoli-ni jih je hudo štoknil pod nos, češ, narod, ki se ne bori za svojo svobodo, je ni vreden. Mrtvega leva vsak brci. Prišli so pod "protektorat". Nezasišano za Čeha, kakor sem jih jaz skozi dolga leta spoznal, ker v narodni zaved-nosti sem se jaz dostikrat pred njimi sramoval, le da so bili celo preskrajni.

Iz nekega opisa očitvidca vidim, kako se zdaj obnašajo. Morda so Nemci le preveč u-griznili in jim češki kos osta-ne v grlu. Ako bi pa kdo pričakoval od tega nagajanja napram Nemcem kako temelji-to in resnično izpremembo, bi bil po mojem vrlo naiven. To so otročarije, in Čehi bodo morali vse, drugače prijeti, ako nočejo zopet vstati. Češki lev zdaj le praska, pa bo moral zarjuti. Upajmo, da zarjove, ko pride primerni čas. Imajo svoje manj dobre strani ti Čehi, ampak za vedno jih Ne-mec ne bo fiksni.

Manj dobre strani pri Če-hih. Tu v Ameriki jih imam celo nekaj v župniji, ali bi imeli biti v slovanski župniji, pa — no — ne ki so čudaki, precej prsmuk. Kadar jim ka-že, hudo materialistični, le za svoj dobiček; ne vsi.

Se nekaj se mi na Čehih ne dopade, kolikor sem prišel z njimi v dotiko po raznih kra-jih tu v Ameriki. Nisem zlah-ka naletel na češka imena, iz obraza nikomur ne moreš bra-ti narodnosti, nasprotno, ime je bilo najmanj — amerikan-sko, ampak ko se je bolj pod kožo prikazala kri, je bila le češka. Navadno naletiš tudi na framazona v češki koži.

Materielni oziri, kar pa je bo-re malo idealno. Eh. er. po-lomi. Nihče ne pade iz zraka.

Te dni je bilo vse le pri Fincih. To in to zahteva Moskva, tako in tako se držijo v Helsinkijih. In roba je segala v Pariz, Lon-don, Berlin in celo v Washing-ton.

Značilno je pri tem, da so v Londonu in Parizu govorili o — pomoči Fincem, in da naj Finci nadaljujejo z borbo. Eh. er. pa le ne more iti edi-pole za Fince in Finsko. Kon-tentatorji pravijo, da bi bil mir, hud udarec za — Angleže, za alirance, in jih Hitler skoroda porazil.

In še nekaj je značilno pri zarji za mir. En komentator meni: "The psycholigical effect of the peace develop-ment already has been had in the Balkans. They are fear-ful that the Reds may move in their directions."

It may well be that the Rus-so-Finish peace would hasten hostilities in the Balkans."

Prej so govorili, da bodo aliranci Rusijo in z njo Hitle-ra prijeli kakor s kleščami: ena čeljust iz Finske, druga iz Turčije, oziroma po Balka-nu. Finska čeljust je postala precej škrbasta, prijeli bi mo-rala le balkanska čeljust. Tu sem se utegne vojska prene-sti. Na eni strani aliranci, na drugi Hitler-Stalin-Mussolini. Ali bodo ti trije skupaj? In nekaj besede bodo morda tu-di imeli in še rekli nekaj bes-ed Balkanci sami, saj ne bo-do kar pokimali kakor Čehi, ki so samole zijali, odkod jim pride pomoč, sami so pa na samopomoč pozabili, ali po-kadili Hitleru. Predstava na balkanskem odru utegne vze-ti dalj časa, in krvavih prizo-rov ne bo manjkalo. Baje je Hitler namazal Stalina, da ga je pognal na Finsko Če ga je, Stalin ne bo pozabil, in na Balkanu lahko Hitler pride pri mazanju na vrsto.

NA PRODAJ JE

dvonadstropna zidana hiša z 4 renti in zadaj manjša, tudi zidana hiša z enim rentom. Vse udobnosti. Cena nizka, samo \$3800.00; na naslovu: 2048 W. Coulter Str. Vprašajte za podrobnosti na: 1848 W. 23rd Street, Chicago.

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9.

zjutraj do 8:30 zvečer.

MICHAEL TRINKO & SINOVI

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

(Pleskarji in popravilci ometa in sten)

2114 West 23rd Place,

Chicago, Illinois

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugim. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovencem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN

KONTRAKTOR

3121 So. Parnell Avenue,

CHICAGO, ILL.

Telefon Calumet 6509

GRADIMO

novi hiše, velike in male, prenav-ljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenovne in poprave.

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posa-meznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!